

PIOTR KALKA

Wyższa Szkoła Finansów i Informatyki w Kaliszu

DOI : 10.14746/rie.2019.13.18

Handel Polski z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej (UE)

1. Wstęp

Przedmiot powyższego artykułu stanowi handel zagraniczny Polski z innymi państwami członkowskimi Unii. Pojęcie handlu zagranicznego ogranicza się tu do wymiany między państwami towarów. Pomija się natomiast wymianę usług.

Podjęcie tego rodzaju problematyki wynika z dwóch względów. Pierwszym jest istotne znaczenie, jakie może mieć handel zagraniczny we wzroście gospodarczym. Związane jest ono z rozwojem specjalizacji. Drugi wzgląd to brak aktualnych opracowań na temat handlu zagranicznego Polski z innymi państwami członkowskimi Unii¹.

Przeprowadzona w artykule analiza ma cztery cele. Pierwszym jest określenie tempa wzrostu handlu Polski z innymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej, jak i pokazanie uwarunkowań tego wzrostu. Pokazane jest przy tym tempo wzrostu handlu tak w wartościach nominalnych, jak i realnych. Dalszy cel to przedstawienie struktury geograficznej tego rodzaju wymiany handlowej oraz jej uwarunkowań, a kolejny polega na ukazaniu struktury rzeczowej wymiany handlowej Polski z pozostałymi krajami Unii Europejskiej oraz jej przyczyn. Czwarty cel to pokazanie salda handlowego we wzajemnym handlu. Te dwa ostatnie cele będą analizowane z uwzględnieniem produktów wysokiej i średnio-wysokiej techniki oraz produktów niskiej i średnio-niskiej techniki². Analiza obejmie okres 2005 (2007)–2017.

2. Rozwój handlu Polski z pozostałymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Handel ten rozwijał się w cenach rynkowych dynamicznie. W latach 2006–2017 eksport wzrastał przeciętnie o 10,0%, a import – o 8,1%. W cenach stałych tempo

¹ Najważniejsza z tych prac to: J. Misala, E. Pluciński, *Handel wewnątrzgałęziowy między Polską a Unią Europejską: teoria i praktyka*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2000.

² Produkty wysokiej techniki prezentują najwyższy udział wydatków badawczo-rozwojowych w obrocie firm, czyli wykazują największą intensywność badawczo-rozwojową. Należą do nich np. komputery, wyroby elektroniczne i optyczne. Wyroby średnio-wysokiej techniki mają niższą intensywność badawczo-rozwojową i dotyczą zwłaszcza pojazdów samochodowych, lokomotyw kolejowych, wojskowych pojazdów bojowych, sprzętu transportowego, urządzeń i produktów medycznych. Dwa pozostałe rodzaje produktów obejmują m.in. wytwarzany albo przetwarzany koks, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, artykuły spożywcze, napoje, wyroby tekstylne, papier i wyroby z papieru oraz meble. Charakterystyczna jest dla tych dwóch rodzajów produktów niska intensywność badawczo-rozwojowa (*Nauka i technika w 2016 r. Aneks VI*).

wzrostu handlu było jednak znacznie niższe. I tak eksport zwiększał się (w cenach z 1995 r) w latach 2006–2016 średnio o 2,5%, a import – o 1,0% (patrz tabela 1).

W 2009 r. doszło do istotnego spadku tempa wzrostu eksportu i importu. Obydwie te wielkości zamykały się (w cenach stałych) wartościami ujemnymi. Z kolei w latach 2012–2016 zarówno eksport, jak i import kształtowały się w tych cenach na poziomie ujemnym albo stosunkowo niskim.

Rodzić się tu muszą dwa pytania. Są one następujące:

- dlaczego w 2009 r. tempo wzrostu eksportu i importu było (w cenach stałych) ujemne?
- jakie przyczyny powodowały, że tempo to sięgało w latach 2012–2016 wartości ujemnych albo dość niskich?

W 2009 r. spadł światowy produkt krajowy brutto (PKB). Obniżył się on o –3,5%, przy czym spadek produktu krajowego brutto piętnastu państw członkowskich Unii wynosił –4,2% (Boysen-Hochgreffe et al., 2010, s. 15 i 20). Rządy i banki emisyjne próbowały stabilizować sektor bankowy i pobudzać koniunkturę. Nie dawało to jednak efektów (Boysen-Hochgreffe et al., 2010, s. 15 i 20; Gern et al., 2009, s. 3). Konsekwencją spadku światowego PKB, a zwłaszcza dotyczącego państw Unii Europejskiej było istotne obniżenie tempa wzrostu eksportu do tych państw. Jednocześnie jego obniżenie przyczyniało się do ograniczenia importu. W eksporcie Polska wykorzystywała bowiem w znacznej mierze elementy importowane.

Pod wpływem mało dynamicznego rozwoju realnego produktu krajowego brutto w Unii Europejskiej nastąpił nieznaczny wzrost eksportu Polski do państw członkowskich Unii, wynoszący średnio w latach 2012–2016 0,5%³. Trzeba tu podkreślić, że ten mało dynamiczny rozwój realnego PKB pozostawał w ścisłym związku z kryzysem w strefie euro. Kryzys wyrażał się w zasadniczych trudnościach ekonomicznych takich państw jak Grecja, Hiszpania, Irlandia i Portugalia, a wyrażających się w istnieniu zbyt wysokiego deficytu budżetowego, występowaniu problemów finansowych w bankach oraz w niełatwej spłacie pożyczek.

Tabela 1

Wielkość i tempo wzrostu handlu Polski z pozostałymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

a)

Rok	Eksport Polski do państw członkowskich Unii w mln euro (w cenach rynkowych)	Tempo wzrostu eksportu (w %)	Import Polski z krajów Unii w mln euro (w cenach rynkowych)	Tempo wzrostu importu (%)
1	2	3	4	5
2005	55 136	.	53 200	.
2006	68 079	23,5	63 997	20,3
2007	80 316	18,0	77 240	20,7
2008	90 457	12,6	88 171	14,2
2009	78 231	–13,5	66 531	–24,5

³ Tempo wzrostu realnego PKB 15 państw członkowskich Unii sięgało w 2012 –0,4%; 2013 –0,1%; 2014 –0,9%, 2015 –1,6% i (w przybliżeniu) w 2016 r. –1,6% (K.-J. Gern et al., 2013, s. 30; K.-J. Gern et al., 2014, s. 22; *Grundlinien*, 2016, s. 524).

1	2	3	4	5
2010	95 286	21,8	79 849	20,0
2011	106 620	11,9	91 043	14,0
2012	109 880	2,3	88 581	-2,7
2013	116 293	6,6	91 804	2,8
2014	128 398	10,4	99 457	9,2
2015	142 543	11,0	106 375	7,00
2016	147 564	3,5	110 819	4,2
2017	165 390	12,1	124 437	12,3
2006–2017	–	10,0	–	8,1

Źródła: Główny Urząd Statystyczny, *Rocznik Statystyczny Handlu Zagranicznego 2007*, s. 55–57; 2008, s. 55–57; 2010, s. 57–59; 2016, s. 65–67; 2017, s. 63–65; 2018, s. 57–59; obliczenia własne.

b)

Rok	Eksport Polski do państw członkowskich Unii (w cenach stałych z 1995 r.)	Tempo wzrostu eksportu w cenach stałych z 1995 r. (%)	Import Polski z państw członkowskich Unii (w cenach stałych z 1995 r.)	Tempo wzrostu importu w cenach stałych z 1995 r. (%)
2005	16 825	.	17 386	.
2006	17 892	6,3	17 906	3,0
2007	19 293	7,8	18 775	4,9
2008	20 346	5,5	19 752	5,2
2009	19 127	-6,0	17 389	-12,0
2010	20 580	7,6	18 356	5,6
2011	21 303	3,5	19 706	7,4
2012	21 233	-0,3	19 464	-1,2
2013	21 102	-0,6	19 604	0,7
2014	21 836	3,5	19 237	-1,9
2015	22 508	3,1	19 540	1,6
2016	21 839	-3,0	19 133	-2,1
2017	39 435 ^a	.	40 258 ^a	.
2006–2016 (średnia w tempie wzrostu)		2,5		1,0

Wyjaśnienia: ^a dane są wyrażone w cenach z 2000 r.

Źródła: Główny Urząd Statystyczny, *Rocznik Statystyczny Handlu Zagranicznego 2007*, s. 55–57; 2008, s. 55–57; 2010, s. 57–59; 2016, s. 65–67; 2017, s. 48, 63–65; 2018, s. 43, 57–59; obliczenia własne.

Na skutek kryzysu z rynków pożyczkowych tych państw wycofywali się inwestorzy, a banki ograniczały wzajemne finansowanie. Dotyczyło to również działań banków amerykańskich w stosunku do europejskich. Jednocześnie programy pomocy dla Irlandii i Portugalii przewidywały m.in. zwiększenie podatków (Axt, 2010, s. 21; Kalka, 2012, s. 152).

Z kolei słaby wzrost eksportu Polski do krajów członkowskich Unii był jednym z uwarunkowań spadku importu RP z tej strefy.

3. Struktura geograficzna eksportu i importu z Polski/do Unii Europejskiej

Decydującą rolę w obrotach handlowych Polski z państwami członkowskimi Unii odgrywała Republika Federalna Niemiec. Zaznaczyła się jednocześnie tendencja do pewnego zwiększenia tej roli (patrz tabela 2).

O szczególnym znaczeniu Republiki Federalnej zdecydowały zwłaszcza dwa czynniki. Pierwszy stanowiło przywiązywanie przez polskich przedsiębiorców szczególnej wagi do stosowania niemieckich technologii. Nie było to zjawisko nowe. Występowało ono już przed II wojną światową i odrodziło się po 1989 r. po okresie supremacji techniki radzieckiej. Już w 1990 r. RFN stała się najważniejszym eksporterem towarów do Polski.

Drugim czynnikiem były bezpośrednie inwestycje kapitału niemieckiego na terenie Polski.⁴ Łącznie jej zobowiązania z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich wyniosły do końca 2017 r. 830,2 mld zł, z czego 17,6% przypadało na Niemcy. Zajmowały one pod tym względem drugie miejsce, za Holandią. Holandii dotyczyło 19,2% tego rodzaju zobowiązań (Narodowy Bank Polski, 2017).

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne powodują dwa następujące skutki. Po pierwsze, przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego zaopatrują się głównie w dobra inwestycyjne i materiały w swym kraju macierzystym. W literaturze naukowej ocenia się, że zainwestowanie 100 jednostek kapitału zagranicznego powoduje import ze strony państwa przyjmującego inwestycje o wielkości odpowiadającej 40 jednostkom (*Deficyt w handlu*, 1998, s. 18). Po drugie, firmy z kapitałem zagranicznym wysyłają wytwarzane produkty w większym czy mniejszym stopniu do kraju swego pochodzenia.

Obok Republiki Federalnej największymi eksporterami i importerami do/i z Polski były Włochy, Francja, Republika Czeska, Holandia i Wielka Brytania (patrz tabela 2).

Tabela 2

Najwięksi eksporterzy i importerzy z/i do Polski z Unii Europejskiej

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Rok	Udział Polski w imporcie z UE (%)	Udział Polski w eksporcie do UE (w %)
1	2	3	4
Republika Federalna Niemiec	2005	–	–
	2008	37,1	32,2
	2011	37,4	33,4
	2014	37,3	34,0
	2017	38,3	34,3
Włochy	2005	–	–
	2008	10,5	7,7
	2011	9,0	6,8
	2014	9,6	5,9
	2017	8,8	6,1

⁴ Przez bezpośrednie inwestycje zagraniczne (BIZ) rozumie się podejmowanie od podstaw samodzielnej działalności gospodarczej za granicą lub przejmowanie kierownictwa już istniejącego przedsiębiorstwa (por. Budnikowski, 2006, s. 144).

1	2	3	4
Francja	2005	–	–
	2008	7,6	8,0
	2011	7,0	7,9
	2014	6,3	7,2
	2017	6,4	7,0
Republika Czeska	2005	–	–
	2008	5,8	7,3
	2011	6,2	8,0
	2014	6,1	8,3
	2017	6,0	8,0
Holandia	2005	–	–
	2008	5,6	5,2
	2011	6,3	5,6
	2014	6,4	5,4
	2017	6,3	5,0
W. Brytania	2005	–	–
	2008	4,6	7,4
	2011	4,4	8,3
	2014	4,4	8,2
	2017	4,0	8,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, *Rocznik Statystyczny Handlu Zagranicznego 2009*, s. 55; *2012*, s. 61; *2015*, s. 63; *2018*, s. 55.

4. Struktura rzeczowa handlu Polski z pozostałymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

W imporcie Polski z tych krajów znaczny udział, bo co najmniej 48,8% stanowiły w latach 2007, 2011, 2014 i 2017 wyroby o wysokiej i średnio-wysokiej technice (patrz tabela 3). Dostarczały ich takie gałęzie, jak przemysł chemiczny, maszynowy, elektrotechniczny, przemysły wytwarzające sprzęt transportowy, przyrządy i aparaty (fotograficzne, pomiarowe, kontrolne i optyczne etc.) oraz broń i amunicję.

W eksporcie Polski do innych krajów członkowskich Unii na produkty o wysokiej i średnio-wysokiej technice przypadała w latach 2007, 2011, 2014 i 2017 nieco niższa część całości wywożonych towarów jak w imporcie (patrz tabela 3).

Tabela 3

Struktura rzeczowa handlu Polski z państwami członkowskimi UE

a)

Nazwa wyrobu	Udział w całości importu z państw członkowskich UE (w %)			
	2007	2011	2014	2017
1	2	3	4	5
I) wyroby niskiej i średnioniskiej techniki	49,2	50,6	50,8	49,6
– zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	1,4	2,6	3,4	3,3
– produkty pochodzenia roślinnego	2,3	2,6	2,4	2,6

1	2	3	4	5
– tłuszcze i oleje	0,4	0,7	0,7	0,7
– przetwory spożywcze	2,9	3,8	4,1	4,4
– produkty mineralne	4,5	4,4	3,2	2,6
– tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich	9,6	10,4	10,4	10,2
– skóry i artykuły z nich	0,7	0,5	0,6	0,6
– drewno i artykuły z drewna	1,1	1,0	0,9	0,7
– ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich	3,8	4,0	3,9	4,0
– materiały i artykuły włókiennicze	3,9	3,1	3,3	3,1
– obuwie, nakrycia głowy	0,2	0,3	0,4	0,5
– artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło	1,8	1,5	1,4	1,3
– perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby z nich	0,3	0,2	0,2	0,4
– metale nieszlachetne i wyroby z nich	14,7	14,0	13,2	13,9
– artykuły przemysłowe różne	1,6	1,5	1,9	2,5
– produkty gdzie indziej niesklasyfikowane	–	–	–	–
II. Produkty wysokiej i średnio-wysokiej techniki	50,5	48,8	49,2	50,0
– produkty przemysłu chemicznego	10,9	12,6	12,5	12,2
– maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny	24,1	21,7	21,9	21,9
– sprzęt transportowy	13,7	12,5	12,9	13,9
– przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe kontrolne	1,7	1,9	1,9	1,9
– broń i amunicja	0,1	0,1	0,0	0,1
III. Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie i antyki	0,3	0,6	0,5	0,4
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0

b)

Nazwa wyrobu	Udział w całości eksportu do państw członkowskich UE (w %)			
	2007	2011	2014	2017
1	2	3	4	5
I. Wyroby niskiej i średnio-niskiej techniki	53,4	54,5	55,3	53,4
– zwierzęta żywe, produkty pochodzenia zwierzęcego	3,8	3,7	4,4	4,6
– produkty pochodzenia roślinnego	1,9	1,8	2,4	2,0
– tłuszcze i oleje	0,3	0,3	0,4	0,2
– przetwory spożywcze	4,1	5,3	6,3	7,0
– produkty mineralne	4,6	5,4	4,4	2,7
– tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich	6,3	7,3	7,3	7,2
– skóry i artykuły z nich	0,4	0,4	0,4	0,4
– drewno i artykuły z drewna	2,8	2,2	2,4	2,3
– ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich	2,6	2,9	2,7	3,0
– materiały i artykuły włókiennicze	3,6	3,5	3,6	4,0
– obuwie, nakrycie głowy itp.	0,3	0,3	0,5	0,8
– artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło	2,1	1,8	2,0	1,9
– perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich	0,6	0,9	0,6	0,4
– metale nieszlachetne i artykuły z nich	13,3	12,3	10,9	10,2
– artykuły przemysłowe różne	6,9	6,1	7,0	8,1
– produkty gdzie indziej niesklasyfikowane	–	–	–	–

1	2	3	4	5
II. Produkty wysokiej i średnio-wysokiej techniki	46,6	45,4	44,6	45,1
– produkty przemysłu chemicznego	4,4	6,1	6,6	6,8
– maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny	25,7	23,6	24,1	23,0
– sprzęt transportowy	15,7	14,7	12,8	13,7
– przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe i kontrolne itp.	0,8	1,0	1,1	1,6
– broń i amunicja	0,0	0,0	0,1	0,01
III. Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie	0,0	0,1	0,1	0,0
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródła: Główny Urząd Statystyczny, *Rocznik Statystyczny Handlu Zagranicznego 2008*, s. 55–57; *2012*, s. 63–65; *2015*, s. 65–67; *2018*, s. 57–59; *Nauka i technika w 2016 r. Aneks VI*; obliczenia własne.

Rodzić się tu musi pytanie, jakie czynniki wpłynęły na wysoki udział produktów o wysokiej i średnio-wysokiej technice wśród eksportowanych przez Polskę do Unii towarów. Pytanie to jest tym bardziej uzasadnione, że państwa członkowskie Unii Europejskiej prowadziły w znacznie większym stopniu prace badawcze i rozwojowe niż Polska (patrz tabela 4).

Tabela 4

Udział ogólnych wydatków krajowych na B+R Polski i 27 państw członkowskich UE w produkcie krajowym brutto (w %)

Rok	Polska	27 albo 28 państw członkowskich UE ^a
2005	0,57	1,74
2008	0,60	1,77
2011	0,75	1,88
2014	0,94	1,95 ^b
2016	0,97	1,99 ^b

Wyjaśnienia: ^a27 państw członkowskich UE dotyczy lat 2005 i 2008, 28 pozostałych krajów – lata 2011, 2014 i 2016; ^bdane szacunkowe.

Źródła: OECD, *Main Science and Technology Indicators*, vol. 2011/2, s. 25; *Main Science and Technology Indicators. Full database*.

Do tych czynników należały bezpośrednie inwestycje zagraniczne oraz import technologii. Bezpośrednie inwestycje były związane w szczególności z wprowadzeniem nowych produktów lub metod wytwarzania. Liczba wykorzystanych zagranicznych licencji wahała się np. w latach 2010–2017 od 1066 do 2740 (*Rocznik statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2018*, s. 439).

5. Saldo w wymianie handlowej między Polską a krajami członkowskimi UE

Polska wykazywała pozytywne, silnie rosnące saldo w handlu z innymi krajami członkowskimi UE. Zwiększyło się ono z 3076 mln euro w 2007 r. do 40 953 mln euro w 2017 r., tzn. o 13,3 raza (patrz tabela 4), co wynikało w szczególności z dodatniej

relacji eksportu i importu produktów niskiej i średnio-niskiej techniki. Polska eksportowała w dużej mierze te produkty, gdyż ich opracowanie nie wymagało zbyt dużych środków. Saldo Polski w zakresie produktów wysokiej i średnio-wysokiej techniki wzrastało (patrz tabela 4), do czego przyczynił się import przez polskie przedsiębiorstwa zagranicznej technologii oraz BIZ.

Tabela 5

Wielkość salda handlowego Polski z państwami członkowskimi Unii Europejskiej

Nazwa wyrobu	Wielkość salda handlowego Polski z krajami członkowskimi UE ^a			
	2007	2011	2014	2017
I. Produkty wysokiej i średnio-wysokiej techniki	-5 183	4 038	8 229	12 629
W tym: maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny	1 963	5 403	9 181	10 802
II. Produkty niskiej i średnio-niskiej techniki		6 832	21 096	28 715
III. Całkowite saldo	3 076	15 577	28 941	40 953

Wyjaśnienia: ^a w mln euro.

Źródła: *Rocznik Statystyczny Handlu Zagranicznego* 2008, s. 55, 56 i 57; 2012, s. 63, 64 i 65; 2015, s. 65, 66 i 67; 2018, s. 57, 58 i 59; *Nauka i technika w 2016 r. Aneks VI*; obliczenia własne.

6. Zakończenie

Handel Polski z innymi krajami członkowskimi UE rozwijał się (w cenach stałych) w okresie do 2017 r. mało dynamicznie, na co wpływały niska efektywność działań podejmowanych przez rządy na rzecz pobudzenia koniunktury oraz kryzys strefy euro. W handlu tym szczególną rolę odgrywała Republika Federalna Niemiec, o czym decydowały dwa uwarunkowania. Pierwszym było położenie szczególnego nacisku przez polską gospodarkę na wykorzystanie niemieckich technologii, a drugim – znaczne bezpośrednie inwestycje firm niemieckich na terenie Polski.

Dla handlu Polski z innymi państwami członkowskimi Unii charakterystyczny był istotny udział wyrobów o wysokiej i średnio-wysokiej technice. Silnie narastające pozytywne saldo handlu z tymi państwami wynikało jednak głównie z handlu produktami o niskiej i średnio-niskiej technice. Niezbędne stawało się zatem istotne zwiększenie (niskiego) udziału wydatków badawczo-rozwojowych w produkcji krajowym brutto. Będzie to zadanie bardzo trudne, gdyż w okresie 2010–2016 Polska zdołała zwiększyć intensywność badawczo-rozwojową jedynie o 0,25% PKB, a poziom tej intensywności był bardzo niski.

Bibliografia

- Axt H.-J. (2010), *Odysee einer Eigendynamik – Wie aus dem Griechlandschock eine Euro-Krise wurde*, „Südeuropäische Mitteilungen”, nr 3.
- Boysen-Hogrefe J. et al. (2010), *Weltkonjunktur und Deutsche Konjunktur im Sommer 2010*, “Kieler Diskussionsbeiträge”, nr 481/482.
- Budnikowski A. (2006), *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.

- Deficyt w handlu zagranicznym. Przyczyny – oceny – wnioski*, „Nowe Życie Gospodarcze”, nr 3.
- Gern K.-J. et al. (2009), *Weltwirtschaft im Abwärtsstrudel. Weltkonjunktur im Frühjahr 2009*, „Kieler Diskussionsbeiträge”, nr 461/462.
- Gern K.-J. et al. (2013), *Weltkonjunktur im Frühjahr 2013*, „Kieler Diskussionbeiträge”, nr 518/519.
- Gern K.-J. et al. (2014), *Weltkonjunktur im Herbst 2014*, „Kieler Diskussionsbeiträge”, nr 543/544.
- Główny Urząd Statystyczny, *Rocznik Statystyczny Handlu Zagranicznego 2007, 2008, 2009, 2010, 2012, 2015, 2016, 2017 i 2018*.
- Główny Urząd Statystyczny, *Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2018*.
- Grundlinien der Wirtschaftsentwicklung im Sommer 2016* (2016), „DIW – Wochenbericht”, nr 24–25.
- Kalka P. (2013), *The European Union in the Face of the Sovereign Debt Crisis*, „Przegląd Zachodni” nr I, p. 152.
- Main Science and Technology Indicators. Full database*.
- Misala J., Pluciński E. (2000), *Handel wewnątrzgałęziowy między Polską a Unią Europejską: teoria i praktyka*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa.
- Narodowy Bank Polski (NBP), *Zagraniczne Inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2017 r.*, <https://www.nbp.pl>.
- Nauka i technika w 2016 r.*
- OECD. Main Science and Technology Indicators 2011/2*.

Streszczenie

Celem powyższego artykułu jest przeanalizowanie rozwoju, struktury i salda w handlu Polski z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Autor pokazuje, że handel ten następował (w cenach realnych) stosunkowo powoli i najważniejszym partnerem handlowym Polski w Unii była Republika Federalna Niemiec. Ważną rolę w strukturze rzeczowej handlu odgrywały produkty o wysokiej i średnio-wysokiej technice, pozytywne saldo handlu Polski stanowiło jednak konsekwencję wymiany handlowej w zakresie wyrobów o niskiej i średnio-niskiej technice. Niezbędne stało się zatem istotne zwiększenie (niskiego) udziału wydatków badawczo-rozwojowych w produkcji krajowym brutto Polski.

Słowa kluczowe: handel zagraniczny, Polska, kraje członkowskie UE

The trade between Poland and other EU–member countries

Summary

The author analyses the trade between Poland and other EU–member countries. His aim is to show the development, structures and the balance of this trade. The author comes to the conclusion that the trade was (in real prices) weak and the Federal Republic of Germany was the most important commercial partner Polands. Although the high technological and technological products played an important role in the trade between Poland and other EU–countries, low technological commodities were the most significant element of the trade balance, It are matters of consequence to increase the R+D–expenditures in Poland.

Key words: the international trade, Poland, EU–member countries

